

**UCHWAŁA NR VIII/44/24
RADY GMINY SKRWILNO**

z dnia 16 grudnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465, 1572), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwala się Preliminarz realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok stanowiący załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Skrwilno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jacek Tyburski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2025 ROK

CZĘŚĆ I. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 1. Wstęp.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, środków psychoaktywnych i wynikających z uzależnień behawioralnych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz rehabilitacyjnych. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Skrwilno w ubiegłym roku i jest adresowany do całej społeczności mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem, osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, dzieci i młodzieży.

§ 2. Podstawa opracowania programu.

1. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Diagnoza sytuacji dotyczącej problemów alkoholowych.

W ciągu ostatnich lat wzrasta spożycie alkoholu oraz rozmiary szkód spowodowane jego nadużyciem. Do podstawowych problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Skrwilno możemy zaliczyć:

1. Samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu, uszkodzenie zdrowia związanego z używaniem alkoholu, uszkodzenie rozwoju psychofizycznego oraz kariery edukacyjnej pijącej młodzieży.
2. Schorzenia somatyczne, zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem, demoralizacja, ubóstwo i obniżenie szans kariery życiowej.
3. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy, obejmująca przede wszystkim absencję, wypadki i obniżenie wydajności pracy.
4. Przystępczość osób nietrzeźwych, prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu, przemoc w rodzinie oraz alkoholowe zachowanie w miejscach publicznych.
5. Przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem alkoholem, sprzedaż alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt.

§ 4. Stan szkód i zagrożenia.

Gmina Skrwilno to gmina typowo rolnicza, w której występują m.in. takie problemy jak alkoholizm, narkomania czy przemoc w rodzinie. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców Gminy Skrwilno wynosiła 5713 osób, w tym 5657 to osoby zameldowane na pobyt stały i 56 osoby zameldowanych na pobyt czasowy. Liczba mieszkańców powyżej 18 roku życia wynosiła 4643 osób.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Rypinie wynika, iż wg stanu na koniec grudnia 2023 roku z terenu Gminy Skrwilno zarejestrowanych było ogółem 157 bezrobotnych, w tym 56 mężczyzn oraz 101 kobiet. Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła ogółem 35 osoby, w tym 19 kobiet i 15 mężczyzn.

1. Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej GKRPA w 2023 roku wpłynęło 27 wniosków, w tym zawierają się wnioski skierowane od rodziny oraz informacji od pracowników socjalnych dotyczących osób nadużywających alkoholu oraz podjęcia odpowiednich działań wobec tych osób. Wszystkie osoby były kilkakrotnie zapraszane na posiedzenia Komisji i wielokrotnie nie zgłaszały się bez podania konkretnej przyczyny nieobecności. W ramach swej działalności w 2023 roku odbyło się 11 posiedzeń GKRPA. Po przeprowadzeniu rozmów dyscyplinujących oraz informacyjno-motywujących do podjęcia próby wyjścia z nałogu, 7 osób wyraziło chęć podjęcia ambulatoryjnego leczenia odwykowego, oraz 6 osób zostało skierowanych na przebadanie i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych.

2. Z pomocy materialnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku skorzystało 6 osób samotnie gospodarujących i 11 rodzin, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia od alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny. Problem nadużywania alkoholu przez klientów GOPS w Skrwilnie jest bardzo złożony, ponieważ obok uzależnienia występują w tych rodzinach również problemy wychowawcze, zdrowotne oraz zaburzenia komunikacji między członkami rodziny.

3. Problem nadużywania alkoholu często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie. W 2023 roku w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były 4 procedury - Niebieskiej Karty.

4. Osoby doznające przemocy, osoby uzależnione oraz współuzależnione otrzymały informację o możliwości skorzystania z pomocy psychoterapeuty w działającym Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym Urzędu Gminy Skrwilno. Z pomocy psychoterapeuty w 2023 roku skorzystało 23 osoby.

5. GKRPA pozytywnie rozpatrzyła 2 wnioski złożone przez przedsiębiorców o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

6. Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Rypinie wynika, że w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. na terenie Gminy Skrwilno odnotowano następujące zdarzenia:

- 1) interwencje domowe, w tym dotyczące przemocy w rodzinie - 42
- 2) ujawnionych kierujących w stanie pod działaniem alkoholu – 14
- 3) zakłócenia porządku publicznego – 9
- 4) przestępstwa narkotykowe - 1
- 5) podejrzenie o prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub środka odurzającego – 12
- 6) liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia do PDOZ/ doprowadzonych do miejsca zamieszkania -5.

§ 5. Działalność profilaktyczna:

1. Działalność profilaktyczną w gminie prowadzą:

- 1) Punkt informacyjno-konsultacyjny. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:
 - a) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie,
 - b) udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, socjalnych i profilaktycznych w sprawach uzależnień, uzależnień behawioralnych i przemocy,
 - c) motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego,
 - d) udzielanie wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy wspierające,
 - e) wspomaganie osób pijących ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia.
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające podstawową wiedzę na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z zaleceniami Krajowego Centrum

Przeciwdziałania Uzależnieniom. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności należy:

- a) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione,
- b) prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- c) składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- d) kierowanie na badanie biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- e) wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy w Skrwilnie dla przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- f) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- g) prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3) Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji oraz zwrot kosztów podróży służbowych związanych z wyjazdami na szkolenia i konferencje, finansowane jest z budżetu Gminy Skrwilno w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii;
- b) za udział w posiedzeniach oraz innych pracach Gminnej Komisji Przewodniczący i członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 200,00 zł brutto;
- c) podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności sporządzona na posiedzeniu Komisji i poświadczona przez jej Przewodniczącego lub w przypadku nieobecności Przewodniczącego Komisji, przez jego Zastępcę. Za nieobecność na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

2. Realizacja działalności profilaktycznej będzie prowadzona przez podejmowanie następujących przedsięwzięć:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie, używających substancji psychoaktywnych, zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi a także dla osób i członków ich rodzin doznających przemocy. Realizacja tego zadania następuje poprzez:
 - a) informowanie społeczeństwa o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych oraz ich rodzin,
 - b) wstępne motywowanie do leczenia,
 - c) kierowanie osób na badanie do biegłego, w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - d) kontynuacja pracy punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,
 - e) szkolenie członków komisji,
 - f) doposażenie placówki terapeutycznej na terenie innej gminy w materiały niezbędne do prowadzenia terapii,
 - g) zakup materiałów informacyjnych do punktu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe, uzależnienia behawioralne, przemoc w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja następuje poprzez:

- a) kontynuowanie dyżurów psychoterapeuty w punkcie informacyjno-konsultacyjnym,
- b) kierowanie na leczenie osób uzależnionych od alkoholu,
- c) kierowanie osób uzależnionych na badanie do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,

- d) współpraca z przedstawicielami Policji, Sądu, Zespołu Interdyscyplinarnego i pomocy społecznej w celu podejmowania wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, następuje poprzez:
- a) prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
 - b) w czasie wakacji zorganizowanie oraz sfinansowanie zajęć w świetlicach wychowawczych wraz z wyżywieniem,
 - c) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych,
 - d) zorganizowanie turnieju w piłce nożnej oraz turnieju lekkoatletycznego dla uczniów szkół z naszej gminy,
 - e) wspieranie lokalnych imprez sportowych i rozrywkowych, z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych oraz gadżetów profilaktycznych,
 - f) finansowanie widowisk prozdrowotnych dla dzieci i młodzieży obejmujących w treści profilaktykę uzależnień,
 - g) zorganizowanie w szkołach Dni Profilaktyki.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącym rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- a) współpraca z Komisjami w powiecie,
 - b) współpraca z osobami prawnymi i fizycznymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez kontrolę placówek handlowych, w których są sprzedawane napoje alkoholowe w zakresie:
- a) przestrzeganie przepisów ustawy o zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym,
 - b) kontrola punktów sprzedaży pod kątem przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
 - c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

CZĘŚĆ II. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

§ 6. Podstawa opracowania programu:

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii.

§ 7. Diagnoza sytuacji dotyczących problemów narkomanii.

Na dzień dzisiejszy w gminie Skrwilno nie występuje zjawisko narkomanii.

Jednakże aby zapobiec występowaniu tego zjawiska w przyszłości, proponuje się działalność profilaktyczną, której celem jest:

1. Udzielanie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, która obejmować będzie:

- 1) informowanie o chorobie narkotykowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- 2) udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej.

2. Udzielanie rodzinom, w których mogą wystąpić problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej obejmować będzie:

1) prowadzenie porad dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie rozpoznawania objawów zażywania narkotyków,

2) współpracę z Policją oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, która realizowana będzie poprzez:

1) zajęcia profilaktyczne dla uczniów z zakresu przeciwdziałania narkomanii,

2) zakup materiałów edukacyjnych.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii realizowane będzie poprzez:

1) tworzenie bazy merytorycznej dla realizacji programu,

2) wspieranie działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmowanych i realizowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe bądź osoby fizyczne.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych realizowana będzie poprzez:

1) udzielanie zainteresowanym informacji o ośrodkach, grupach terapeutycznych i grupach wsparcia,

2) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

§ 8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok będzie realizowany przez Urząd Gminy Skrwilno.

**PRELIMINARZ
REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ NARKOMANII NA 2025 ROK**

Lp.	Zadania	Sposób realizacji	Termin realizacji	Szacunkowy koszt zadania
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.	<p>Prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w formie kierowania na leczenie odwykowe, pokrycie kosztów badania biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, opłaty sądowe ponoszone w związku z kierowaniem wniosków do sądu o skierowanie na leczenie odwykowe.</p> <p>Kontynuacja pracy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, zakup literatury, ulotek i czasopism.</p> <p>Opłata za usługi „Niebieska Linia”.</p> <p>Systematyczne szkolenie członków Komisji, koszty podróży krajowych związanych ze szkoleniem.</p>	<p>cały rok</p> <p>wg potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>2 200,00</p> <p>200,00</p> <p>1 000,00</p> <p>2 500,00</p>
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<p>Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym wynagrodzenie dla członków Komisji za posiedzenia (11 posiedzeń x 200,00 zł x 6 osób).</p> <p>Kontynuacja dyżurów psychoterapeuty uzależnień w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym.</p> <p>Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia.</p> <p>Szkolenia w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>cały rok</p>	<p>13 200,00</p> <p>7 500,00</p> <p>1 000,00</p> <p>1 500,00</p>
3.	Prowadzenie profilaktycznej	Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych.	rok szkolny	2 000,00

działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii wśród dzieci i młodzieży oraz udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dot. uzależnień behawioralnych.	Organizacja konkursów o tematyce profilaktycznej, a także zakup materiałów i nagród dla uczestników konkursów	rok szkolny	2 150,00
	Prowadzenie w czasie wakacji i ferii zimowych świetlic wychowawczych z programem profilaktycznym wraz z wyżywieniem, doposażenie świetlic w pomoce niezbędne do prowadzenia zajęć.	lato, zima	2 000,00
	Promowanie zdrowego stylu życia poprzez zorganizowanie Gminnego Turnieju Lekkoatletycznego szkół podstawowych, zakup nagród dla zwycięzców turnieju.	kwiecień-maj	3 000,00
	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych w piłce nożnej na hali sportowej i „Orliku”, zakup potrzebnego sprzętu do ich realizowania.	cały rok	1 500,00
	Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi, przestrzeganie przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	cały rok	w ramach diety za udział w posiedzeniu
	Płace dla pracownika + pochodne zakładowy fundusz socjalny	cały rok	60 250,00
	RAZEM :		
	rozdział 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi		106 000,00
rozdział 85153 - Zwalczenie narkomanii			
Zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej	cały rok	1 000,00	
	RAZEM:	107 000,00	

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.) oraz zgodnie z art. 10 ust. 1-3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r. poz. 1939) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym oraz integracji społecznej osób uzależnionych należą do zadań własnych gminy. Realizacja zadania prowadzona jest w postaci gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Przyjęcie przez Radę Gminy wymienionych programów przyczyni się do prowadzenia działań mających na celu wspieranie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki uzależnień, uzależnień behawioralnych, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Przewodniczący Rady

Jacek Tyburski